

Hoge Raad der Nederlanden
Civiele Griffie
Postbus 20303
2500 EH 's-Gravenhage

mr. W.H. van Hemel
Advocaat

Advocaten en notarissen
Beethovenplein 10
Postbus 75640
1070 AP Amsterdam
Nederland
T +31 20 546 05 51
F +31 20 546 07 92
winfried.vanhemel@stibbe.com
www.stibbe.com

Onze ref.
1041185/32891261v1
Datum
21 januari 2025

Aanbiedingsbrief cassatie beroep inzake Mercedes c.s. vs / SEC

Geachte mevrouw/heer,

(1) Hierbij zend ik u de procesinleiding in de zaak van: de rechtspersoon naar buitenlands recht **Mercedes-Benz Group AG** (voorheen: Daimler AG) ("**Mercedes**"), de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Mercedes-Benz Nederland B.V.** ("**de Importeur**") en negentien andere partijen ("**de Partners**"), eisers tot cassatie ("**Mercedes c.s.**"), tegen de stichting **Stichting Emission Claim**, verweerster in cassatie ("**SEC**").

(2) Het beroep betreft de volgende uitspraken:

Tussenarresten van het gerechtshof Amsterdam ("**hof**"), gewezen en uitgesproken op 13 augustus 2024, 22 oktober 2024 en 26 november 2024¹, in de zaak met zaaknummer 200.317.145/01.

Het hof heeft tussentijds cassatieberoep opengesteld in zijn arrest van 22 oktober 2024.

(3) Voor zover in cassatie nog van belang gaat de zaak over het volgende:

SEC heeft bij dagvaarding van 30 december 2020 op de voet van art. 1018d Rv collectieve acties ingesteld tegen Mercedes, de Importeur en ieder van de negentien Partners alsmede tegen de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Cor Millenaar B.V. ("**Cor Millenaar**").² Het betrof aldus in totaal tweeëntwintig collectieve acties. Die acties draaien

¹ Dit arrest van 26 november 2024 is een herstelarrest.

² Cor Millenaar is op 14 maart 2023 in staat van faillissement verklaard (zie: rov. 2). In verband daarmee is de procedure tegen hem geschorst op de voet van art. 29 Fw. SEC heeft desgevraagd laten weten de procedure tegen Cor Millenaar niet voort te zetten, althans, haar vorderingen tegen Cor Millenaar

om dieselloertuigen (“**Voertuigen**”) die Mercedes heeft geproduceerd, die de Importeur in Nederland heeft geïmporteerd en die de Partners hebben verkocht. Volgens SEC zijn de Voertuigen voorzien van een verboden manipulatie instrument waardoor zij niet zouden voldoen aan de toepasselijke emissienormen, Euro 5 en Euro 6.

SEC heeft gesteld dat zij opkomt voor kopers en leasees van Voertuigen die zijn voorzien van de “Bosch EDC17” en die in de periode tussen 1 september 2009 en 1 september 2019 in Nederland zijn geïmporteerd, geregistreerd (bij de RDW) en/of zijn verkocht of geleased.

SEC heeft haar collectieve acties tegen Mercedes en de Importeur gegrond op onrechtmatige daad.

Voor haar collectieve acties tegen de Partners heeft SEC een andere grondslag gesteld. SEC heeft die collectieve acties (uitsluitend) gebaseerd op de stelling dat de Voertuigen non-conform zouden zijn in de zin van art. 7:17 e.v. BW en dat de ten aanzien daarvan gesloten overeenkomsten op die grond vatbaar zouden zijn voor ontbinding.

De rechtbank Amsterdam heeft SEC niet-ontvankelijk verklaard in haar collectieve acties. Redengevend achtte de rechtbank daarvoor dat – samengevat – SEC niet tijdig zelf heeft verzocht om een verlenging van de dagvaardingstermijn als bedoeld in art. 1018d lid 2 Rv.

Voor zover in cassatie van belang, heeft het hof in zijn bestreden arresten – kort gezegd – de volgende oordelen gegeven:

- (i) Het hof heeft in rov. 4.4-4.11 van zijn arrest van 13 augustus 2014 geoordeeld dat de rechtbank Amsterdam op grond van art. 8 lid 1 Verordening Brussel I-bis rechtsmacht heeft om kennis te nemen van de collectieve acties tegen Mercedes.

Mercedes bestrijdt dit oordeel met **onderdeel 1**. Onderdeel 1 bevat zeven subonderdelen. De meest principiële klachten zijn te vinden in subonderdeel 1.4.

Zoals Mercedes in dat subonderdeel toelicht, veronderstelt het oordeel van het hof dat SEC als collectieve belangenbehartiger (veel) ruimer gebruik zou kunnen maken van de bevoegdheidsgrond van art. 8 lid 1 Brussel I-bis dan de overgrote meerderheid van haar achterban op individuele basis zou kunnen doen. De rechtspraak van het HvJEU over de internationale bevoegdheidsgronden van Brussel I-bis bevat echter geen enkele aanwijzing dat een belangenorganisatie ruimere keuzebevoegdheden heeft dan de achterliggende belanghebbenden zelf zouden hebben. Het bedoelde oordeel van het hof is dus rechtens onjuist. Het valt al helemaal niet te rijmen met het uitgangspunt dat de bevoegdheidsregel van art. 8 lid 1 Brussel I-bis eng moet worden uitgelegd.

in te trekken. Het cassatieberoep wordt daarom niet ook namens Cor Millenaar ingesteld.

- (ii) In rov. 4.14-4.19 van zijn arrest van 13 augustus 2024 oordeelt het hof dat wat het toepasselijk actieregime een onderscheid moet worden gemaakt tussen Euro 5 en Euro 6 Voertuigen. Kort gezegd: voor zover de collectieve vorderingen op Euro 5 Voertuigen zien, zou het oude regime van art. 3:305a (oud) BW van toepassing zijn en voor zover de vorderingen op Euro 6 Voertuigen zien, zou de WAMCA van toepassing zijn.

Bij kennisneming van rov. 4.14-4.19 valt op dat het hof daarmee op verschillende punten tot oordelen komt die niet zijn terug te voeren op door partijen in deze procedure ingenomen stellingen. In **onderdeel 2** klagen Mercedes c.s. onder meer dat het hof daarmee dan ook buiten de rechtsstrijd tussen partijen treedt, althans, een ontoelaatbare verrassingsbeslissing geeft.

Een mogelijke verklaring daarvoor is te vinden in rov. 4.15. Het hof overweegt daar dat het acht moet slaan op “*de stellingen van SDEJ.*” Dat is opmerkelijk: SDEJ is geen partij in de onderhavige procedure. SDEJ was echter wel partij in twee andere procedures over dieselloertuigen waarin het hof – in precies dezelfde samenstelling – op dezelfde dag (13 augustus 2024) ook arrest gewezen heeft. Het betreft de procedures SDEJ tegen VW c.s. (ECLI:NL:GHAMS:2024:2242) en SDEJ tegen Stellantis c.s. (ECLI:NL:GHAMS:2024:2238).

Deze arresten vertonen grote gelijkenis en komen voor een groot deel woordelijk overeen met het bestreden arrest in de onderhavige procedure. Dat geldt in het bijzonder voor de overwegingen van het hof over het toepasselijke collectieve actie regime. Kennelijk heeft het hof geen – althans, geen goed – onderscheid gemaakt tussen die twee andere procedures en de onderhavige procedure en de daarin door eiseres/appellante ingenomen stellingen en gronden voor de ingestelde vorderingen en het daartegen door gedaagden/geïntimeerden aangevoerde verweer.

Onderdeel 2 stelt ook verschillende – tot op heden onbeantwoorde – rechtsvragen aan de orde over het toepasselijke overgangsrecht zoals dat is vastgelegd in art. 119a lid 2 van de Overgangswet NBW.

- (iii) In rov. 4.20-4.24 van zijn arrest van 13 augustus 2024 oordeelt het hof dat de rechtbank SEC ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard. SEC heeft zelf geen verlenging gevraagd van de dagvaardingstermijn als bedoeld in art. 1018 lid 2 Rv. Volgens het hof staat dat echter niet aan ontvankelijkheid van SEC in de weg. Het hof is van oordeel dat SEC kan meeliften op een verlenging die een andere belangenorganisatie had verzocht.

In **onderdeel 3** klagen Mercedes c.s. dat dit oordeel rechtens onjuist is. Een belangenorganisatie die een verlenging van de dagvaardingstermijn wil, zal daar zelf om moeten verzoeken. Deze door Mercedes c.s. in onderdeel 3 bepleite rechtsopvatting, is ook verdedigd door A-G Wissink in zijn conclusie van 8 november 2024 in de zaak Apple vs CCC (ECLI:NL:PHR:2024:1190). Als de Hoge Raad die conclusie volgt, zal dit ertoe leiden dat onderdeel 3 slaagt.

- (iv) In rov. 4.25 van zijn arrest passeert het hof het betoog van de Partners dat SEC geen belang heeft bij het door haar ingestelde hoger beroep en dat SEC ook geen belang heeft bij haar collectieve vorderingen. Het hof acht dat betoog onvoldoende concreet gemotiveerd en onderbouwd.

De Partners bestrijden dat oordeel in **onderdeel 4**. Zij lichten daar toe dat zij het door het hof bedoelde betoog in feitelijke instanties uitgebreid met concrete argumenten hebben onderbouwd die bovendien niet door SEC weersproken zijn. Dit geldt wat de Partners betreft te meer nu op de collectieve vorderingen van SEC het oude regime van art. 3:305a (oud) BW van toepassing is. Het hof heeft dat miskend en voor zover het hof dat niet zou hebben miskend, is zijn oordeel onbegrijpelijk gemotiveerd.

- (v) In zijn tussenarrest van 22 oktober 2024 heeft het hof Mercedes c.s. in de proceskosten veroordeeld.

Mercedes c.s. bestrijden dat oordeel in **onderdeel 5**. Met dat oordeel bouwt het hof voort op overwegingen die Mercedes c.s. in cassatie hebben aangevoerd. Blijven die overwegingen niet in stand, dan kan ook die proceskosten niet in stand blijven.

- (vi) In zijn tussenarrest van 13 augustus 2024 heeft het hof overwogen dat de rechtbank relatief bevoegd is om kennis te nemen van de vorderingen tegen de Importeur en de Partners die niet gevestigd zijn in Amsterdam of daar geen filiaal hebben.

De Importeur en de Partners bestrijden deze overwegingen bestrijden in **onderdeel 6**. Zij zien daarbij onder ogen dat de desbetreffende klachten mogelijk zullen afstuiten op art. 110 lid 3 Rv. Ook voor het geval de Hoge Raad tot dat oordeel zou komen, verzoeken zij hem die klachten wel inhoudelijk te behandelen omdat daarin vragen aan de orde komen die in de praktijk vaak spelen in collectieve acties met meer gedaagden. Zonder een inhoudelijk oordeel van de Hoge Raad zal daarover in de praktijk onzekerheid en daarom discussie blijven bestaan. Dat zal afbreuk doen aan de efficiënte en effectieve rechtsbescherming die de collectieve actie beoogt te bieden.

- (4) De onderhavige zaak is zowel feitelijk als juridisch ingewikkeld is. In de procedure komen verschillende principiële rechtsvragen over onder meer de WAMCA aan de orde die nog niet eerder door de Hoge Raad zijn beantwoord. Verder wordt het onderhavige cassatieberoep door in totaal éenentwintig partijen ingesteld. In feitelijke instanties traden zij in twee groepen op en diende elke groep zijn eigen processtukken in. Besloten is om in cassatie in één groep op te treden en voor beide groepen met één procesinleiding te volstaan.

Deze factoren verklaren waarom deze procesinleiding – afgezien van het voorblad – in totaal ongeveer 21.000 woorden omvat wat meebrengt dat het maximum van 15.000 woorden voor de procesinleiding en de schriftelijk toelichting (al) is overschreden.

- (5) Voor zover mij bekend, is er – behalve met de bovengenoemde zaak Apple vs CCC – geen samenhang met andere zaken die thans in cassatie aanhangig zijn.

Stibbe

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'W.H. van Hemel', with a stylized flourish at the end.

W.H. van Hemel